

Nr 228.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till reparationer å statens fastighet i Leningrad; given Stockholms slott den 16 maj 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

E. Marks von Würtemberg.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 maj 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN.

Ministern för utrikes ärendena anför:

»Under anslaget till beskickningar och konsulat äro för Sveriges representation i Ryssland beräknade fyra befattningar, nämligen en sändebudspost, två poster i lönegraden B: 20 (ett legationsråd och en konsul) samt en kanslistbefattning. Härtill kommer ett belopp å 5,000 kronor såsom bidrag till uppvärmning och belysning av statens fastighet i Leningrad.

Enligt Kungl. Maj:ts till innevarande års riksdag framlagda förslag hava inga ändringar i berörda anslagsposter förutsatts.

I samband med återupptagandet av de diplomatiska förbindelserna med Ryssland föranstaltade jag om vissa undersökningar, som avsågo att utröna, huruvida de kostnader, som kunde beräknas bliva förbundna med vår diplo-

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 189 häft. (Nr 228.) 1

matiska och konsulära representations återupprättande i Ryssland, kunde rymmas inom ramen av tillgängliga eller av Kungl. Maj:t för instundande budgetår av riksdagen äskade anslag.

För överläggningar rörande bl. a. berörda frågor blev Sveriges t. f. chargé d'affaires i Moskva, legationsrådet C. G. von Heidenstam, under nästlidne april månad kallad till Stockholm. De frågor, som därvid blevo föremål för överläggningar, avsågo särskilt organisationen av den diplomatiska och konsulära representationen i Ryssland, ordnandet av bostads- och lokalförhållandena vid beskickningen i Moskva samt vissa spörsmål i samband med överlämnandet från rysk sida av statens fastighet i Leningrad.

Vid föredragning den 11 nästlidne april behagade Eders Maj:t uppdraga åt tjänstgörande arkitekten i byggnadsstyrelsen T. A. Grut att i samråd med Sveriges diplomatiska representant i Moskva dels besiktiga statens fastighet i Leningrad, dels ock undersöka möjligheterna att i Moskva för statens räkning förvärva eller förhyra samt därefter iståndsätta en fastighet.

De med anledning härav i Moskva företagna undersökningarna och förhandlingarna, vilka åsyftat att uppnå en åtminstone provisorisk lösning av frågan om lokaler för beskickningen, bostad åt sändebudet och eventuellt även beredande av bostäder åt den vid beskickningen anställda personalen, hava icke för närvarande lett till sådana resultat, att jag finner mig kunna förorda, att i anledning av desamma framställning avlåtes till riksdagen.

Jag anser mig nu allenast böra betona, att ingångna underrättelser starkt tala för sannolikheten av att de extra-ordinära bostadsförhållandena i Moskva och den höga prisnivå, som där råder, komma att nödvändiggöra anvisandet av medel, som icke kunna beräknas utgå från redan beviljade eller begärda anslag under tredje huvudtiteln. Jag utgår emellertid från att, i den mån utgifter för nu angivna ändamål visa sig behövliga, desamma skola kunna anvisas från anslaget till oförutsedda utgifter, intill dess frågan kan hinna underställas riksdagens prövning.

I fråga om statens fastighet i Leningrad hava undersökningarna lett till framläggande av sådana förslag, att proposition synes mig böra avlåtas till innevarande års riksdag med begäran om medel för verkställande av vissa oundgängligen nödvändiga reparationer å fastigheten.

Rörande den besiktning, som von Heidenstam och Grut företagit å sistnämnda fastighet hava de den 22 nästlidne april avgivit rapport, varav framgår, att fastigheten befunnit sig i relativt gott skick, dock med undantag för vissa i rapporten närmare anmärkta bristfälligheter. Dessa bristfälligheter hava angivits på följande sätt:

»1. Såväl å huvudbyggnaden åt Nevan som å egendomens parti å Galernajagatan var plåttaket på grund av vårdslös snöskottning medelst skarpa verktyg och på grund av bristande vård och underhåll på ett flertal ställen läck, så att vatten runnit in och anställt skador å översta våningens innertak och parkettgolv.

2. Enär de övre våningarna tidtals stått kalla, under det man eldat med

trä i värmepannan, så hade förbränningsgaserna avkylts och kondenserat vatten i pannskorstenens övre partier, vilket penetrerat skorstenmurarna och därvid frusit, så att skorstensteglet vittrat och putsen inåt rummen sönderfrusit.

3. Under den tid, marinsoldater varit inkvarterade i huset, hade dessa sönderslagit samtliga klosettstolar i småbitar och kastat ut dem genom fönstren samt fyllt ledningsrören med allehanda orenlighet utan att vattenspolningen fungerade, så att rören blivit fyllda och igenstoppade, i vilket stinkande skick de nu befinna sig. Det är i hygieniskt avseende av största vikt att snarast möjligt få dem rensade till undvikande av sjukdomsfall.

4. Husets vattenrörssystem var redan vid förra reparations- och ombyggnadsarbetenas utförande, enligt 'vaktens' uppgift, till mycket stor del igenkalkat och i behov av utrensning eller partiell förnyelse. Av s. k. ekonomiska skäl 'sparades' då utgiften för denna åtgärd med den påföljd, att vattenkapaciteten sedermera i stigande progression avtagit och under senare tid blivit reducerad till intet. Rören äro nu totalt igenkalkade. Härav har följden blivit, att både vatten-, avlopps- och sanitärsystem satts ur funktion med därav följande olyckor. Det är av största vikt, att vattenledningen och hela rörssystemet fortast möjligt förnyas.

5. I början av mars månad (före den 15:de) i år lär hava avlägsnats en badkamin av koppar.»

I anslutning härtill förklaras i den av von Heidenstam och Grut avgivna rapporten de mest trängande reparationerna vara:

- a) en grundlig reparation och partiell förnyelse av samtliga byggnadsdelars plåttak;
- b) förnyelse av vattenledningens röranläggning;
- c) förnyelse av samtliga vattenklosetter;
- d) en genomgripande renovering av värmeledningsanläggningen.

Byggnadsstyrelsen, som med skrivelse den 8 innevarande månad i ärendet avgivit infordrat utlåtande, har beträffande ovan nämnda förslag och vissa av Grut i anslutning till desamma framlagda kostnadsberäkningar anfört följande:

»Beträffande punkt a) framlägger Grut två alternativ, dels alt. I förnyelse av plåttaken på såväl främre som bakre byggnaderna jämte målning, beräknat till en ungefärlig kostnad av 22,000 kronor, dels ock alt. II omfattande förnyelse endast av fotplåtar och rännalar jämte målning av taken i sin helhet, beräknat till 7,000 kronor. Att döma av den undersökning, som hittills gjorts, synes enligt byggnadsstyrelsens mening ej skäl föreligga att helt omlägga taken, utan bör reparationen kunna inskränka sig till i alternativ II avsedda åtgärder.

Beträffande i punkt b), c) och d) angiva bristfälligheter å vattenledning, W.C.-anordningar och värmeledningsanläggning framhållas av Grut, att dessa ledningar delvis behöva förnyas, men att man endast efter en noggrann undersökning kan bedöma, i vilken utsträckning detta är erforderligt. För den rensning av sanitetsledningarna från orenlighet, som ur hälsosynpunkt är nödvändig att genast ombesörja, är, inbegripet ersättande av sönderslagna porslinsanordningar och reparation av tillhörande vattenledningar, upptaget ett belopp av 5,000 kronor.

Förutom kostnaden för i punkt a), b), c), d) upptagna bristers avhjälpande

är av arkitekten Grut förslagsvis för reparation av puts omkring vissa skorstenstockar m. m. upptaget en kostnad av 3,000 kronor.

De av arkitekten Grut som oundgängligen nödvändiga angivna reparationsarbeten, som omedelbart böra igångsättas, äro av Grut beräknade till lägst:

reparation av plåttak jämte målning	Kr. 7,000: —
rengöring och lagning av sanitetsanordningar med tillhörande vattenledning	» 5,000: —
putsarbeten kring skorstenstockar m. m.	» 3,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 15,000: —

För de ytterligare åtgärder, som beträffande vattenledningen och värmeledningens iståndsättande erfordras, anser arkitekten Grut, att minst samma belopp torde bliva behöfligt.

Beträffande dessa kostnader, som beräknats under förutsättning att arbetskostnaderna i Leningrad ställa sig dubbelt så höga som i Sverige, har arkitekten Grut för byggnadsstyrelsen framhållit, att detta antagande dock ej kan anses säkert, varför en ökning av kostnaderna kanske med ytterligare 50 % kan visa sig erforderlig.

Med hänsyn till den osäkerhet, som sålunda föreligger dels rörande verkliga arbetskostnaderna, dels omfattningen av de erforderliga reparationerna av vatten- och värmeledning och dels omöjligheten av att inom närmaste tid få utrett, på vad sätt arbetet skall kunna genomföras, anser byggnadsstyrelsen sig för närvarande endast kunna föreslå, att *dels* för utförande av de till 15,000 kronor eventuellt med 50 % förhöjning till 22,500 kronor beräknade iståndsättningsarbeten å yttertak, sanitetsanordningar och skorstenstockar, *dels ock* för de övriga reparationsarbeten beträffande vatten- och värmeledningar, som kunna visa sig behöfliga, anvisas ett belopp, ej understigande 30,000 kronor.

Då byggnadsstyrelsen näppeligen lärer hava möjlighet att biträda vid de fortsatta utredningar, som å platsen torde bliva erforderliga, eller att därstädes leda blivande arbeten, vilka för öfrigt icke lära kunna utföras av svensk firma, får byggnadsstyrelsen föreslå, att åt svenska beskickningen i Moskva uppdrages att låta såväl verkställa de ytterligare utredningar, som kunna erfordras, som ock vidtaga åtgärder för arbetenas igångsättande under tillfredsställande kontroll.»

Departementschefen.

»Av de beräkningar, för vilka jag här ovan redogjort — och vilka jag anser böra läggas till grund för en framställning i ärendet — framgår, att det för reparation av statens fastighet i Leningrad erforderliga beloppet synes böra sättas till 30,000 kronor.

Det förtjänar emellertid framhållas, att det icke är uteslutet, att under arbetenas gång bristfälligheter kunna komma i dagen, vilka icke hittills framträtt, och vilka kräva ett omedelbart avhjälpande. I betraktande härav och med hänsyn till möjligheten att belopp, som enligt det av byggnadsstyrelsen uppgjorda förslag avsetts för vissa arbeten, komma att visa sig otillräckliga, medan andra arbeten kunna visa sig utförbara för kostnader, som understiga de beräknade, torde, därest Kungl. Maj:t finner skäl att till riksdagen avlåta framställning om beviljande av anslag för ifrågavarande ändamål, framställningen böra göras i sådan form, att, vid bifall till densamma, möjlighet lämnas öppen för Kungl. Maj:t att inom ramen för den

beviljade summan fastställa de belopp, som för olika slag av nödvändiga reparationsarbeten må befinnas erforderliga.

Byggnadsstyrelsen har, såsom av vad jag ovan anfört framgår, föreslagit, att åt beskickningen i Moskva måtte uppdragas att verkställa de ytterligare utredningar, som erfordras, samt vidtaga åtgärder för igångsättande och kontroll av arbetena å fastigheten. Sedan svensk konsulär representant förordnats i Leningrad, torde dessa åtgärder eventuellt kunna uppdragas åt denne.

I anslutning till vad sålunda anförts får jag hemställa, det Kungl. Maj:t täckes föreslå riksdagen att till bestridande av utgifter för nödiga reparationer å statens fastighet i Leningrad anvisa ett extra anslag av kronor 30,000.»

Vad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Herbert Bosson Ribbing.